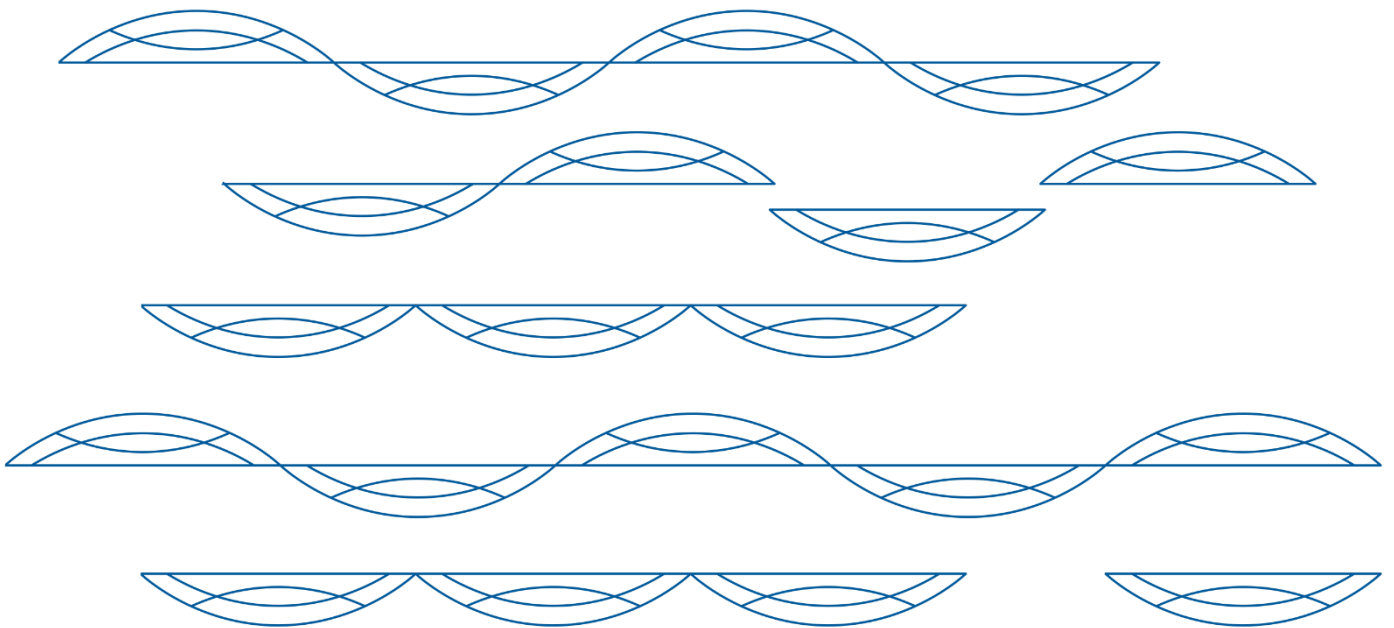

Program för civil beredskap

2023-2026

Dokumenttyp Program	Diarienummer 2023-348-181	Fastställt Kommunfullmäktige 2023-12-11 § 130
För revidering ansvarar	Uppföljning och tidplan	Dokumentet gäller Samtliga
Dokumentet gäller till och med 2026		

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	Mål	3
3	Övergripande styrning i arbetet med civil beredskap.....	4
4	Övergripande inriktning och processer för lagstadgade uppgifter	5
4.1	Krisberedskap.....	5
4.1.1	Risk- och sårbarhetsanalys	5
4.1.2	Plan för extraordinär och allvarlig händelse.....	6
4.1.3	Geografiskt områdesansvar	7
4.1.4	Övning och utbildning.....	7
4.1.5	Rapportering.....	8
4.2	Civilt försvar	8
4.2.1	Kompetenshöjande åtgärder för totalförsvar	8
4.2.2	Krigsorganisation och dess bemanning	9
4.2.3	Säkerhetskydd.....	9
5	Planerade åtgärder inom civil beredskap.....	9
6	Referenser	10

1 Inledning

Kommunens arbete med civil beredskap regleras i flera lagar, förordningar och föreskrifter och syftar till att minska sårbarheter i samhället samt skapa goda förutsättningar för att hantera kriser och andra händelser i hela hotskalan.¹

Innehållet i detta dokument syftar till att uppfylla krav enligt Lag (2006:554) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) samt förordningen (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (FEH).

Program för civil beredskap 2023-2026 utgår från kommunens egen övergripande ambition samt överenskommelserna² mellan Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap och Sveriges Kommuner och Regioner och redogör följande i arbetet med civil beredskap:

- övergripande mål och inriktning,
- övergripande styrning av arbetet i kommunen,
- övergripande processer och inriktningar för civil beredskap som genomförs i kommunen, och
- planerade åtgärder för kommunens övergripande civila beredskap.

Program för civil beredskap 2023-2026 antas av kommunfullmäktige under mandatperiodens första år och ersätter Styrdokument för krisberedskap 2020-2023.

2 Mål

Det övergripande målet för Nordmalings kommun i arbetet med civil beredskap är att skapa en god förmåga, att effektivt planera inför och hantera samhällsstörningar i hela hotskalan samt att säkerställa kommunens skyddsvärden inom ramen för civil beredskap:

- människors liv och hälsa,
- samhällets funktionalitet,

¹ [Gällande regler inom Krisberedskap och informationssäkerhet \(msb.se\)](#), [Gällande regler inom Civilt försvar \(msb.se\)](#)

² Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023. MSB, SKR. Överenskommelse för kommunernas arbete med civilt försvar 2023. MSB, SKR.

- demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter,
- miljö, ekonomiska värden samt,
- nationell suveränitet.

Nordmalings kommun ska inom det geografiska området skapa goda förutsättningar för samhällsviktig verksamhet att stå emot samhällsstörningar i fredstid och vid höjd beredskap, verka för att skydda kommunens medborgare samt att stärka försvarsviljan och motståndskraften i samhället.

3 Övergripande styrning i arbetet med civil beredskap

Nordmalings kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen och fastställer kommunens mål och inriktning för arbetet med civil beredskap genom detta och andra dokument som styr arbetet.

Tolv av de tretton ledamöterna i kommunstyrelsen utgör krisledningsnämnden som vid behov träder i kraft under extraordinära händelser³. I förebyggande syfte ska krisledningsnämnden delta vid utbildningar och övningar.

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av all den verksamhet som ska bedrivas i kommunen.

Varje sektorchef eller den som sektorchef utser erhåller uppdraget att bedriva ett systematiskt arbete med civil beredskap för att öka förmågan att säkerställa och upprätthålla samhällsviktiga verksamheter i fredstid och höjd beredskap. Det omfattar planering inför, vid och efter en kris eller samhällsstörning. Detta fullgörs genom att delta i det övergripande och verksamhetsspecifika arbetet med risk- och sårbarhetsanalyser, kontinuitetsplanering, krishanteringsplaner, övning- och utbildning samt utvärderingar.

Kommunchefen ansvarar för styrning, genomförande och uppföljning för arbetet med civil beredskap för kommunen.

Uppdraget att samordna arbetet med civil beredskap ligger på kommunens beredskapssamordnare. Där ingår att samordna, stödja, följa upp och utveckla kommunens civila beredskap.

Utöver sina andra åtagande samordnar kommunens kommunikatör arbetet med kriskommunikation.

³ Krisledningsnämndens reglemente

Kommunens arbete vid en kris eller samhällsstörningstörning beskrivs i Plan för extraordinär händelse.⁴

4 Övergripande inriktning och processer för lagstadgade uppgifter

Kommunens arbete med civil beredskap regleras till stor del av Lag (2006:554) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH). Samt förordningen (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (FEH). Överenskommelsen mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges kommuner och regioner syftar till att tydliggöra dessa uppgifter samt ersättningen för dem.

Nästkommande kapitel beskriver hur kommunen avser att fullfölja de åtaganden som beskrivs i Överenskommelse om kommunernas krisberedskap samt översätta dessa till de åtgärder som ska genomföras under mandatperioden. Åtgärder inom civilt försvar samt säkerhetsskydd presenteras med anledning av det ömsesidiga arbetet som krävs mellan dessa och krisberedskapen. Verksamheter med särskilda uppdrag eller funktioner inom civil beredskap omhändertas i sektorsspecifika planer och kommer därför inte presenteras i programmet.

4.1 Krisberedskap

4.1.1 Risk- och sårbarhetsanalys

Kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk och sårbarhetsanalys, enligt 2 kap. 1 § LEH.

Kommunens arbete med risk- och sårbarhetsanalyser ska öka medvetenheten och skapa en gemensam syn på risker och sårbarheter inom kommunens geografiska område hos beslutsfattare och verksamhetsansvariga. Analysen ska skapa underlag för information till kommuninvånare om realiserade hot och risker inom kommunen. Risk- och sårbarhetsanalysen utgör en av flera planeringsförutsättningar för kontinuitetshantering och annan planering för civil beredskap.

Kommunchefen ansvarar för framtagandet av den kommunövergripande Risk- och sårbarhetsanalysen samt att resultatet redogörs för samtliga sektorer. Samtliga sektorchefer eller annan av sektorchef utsedd ansvarar för att genomföra sektorspecifika risk- och sårbarhetsanalyser som inrymmer samtlig

⁴ Länk till Plan för extraordinär händelse

samhällsviktig verksamhet som bedrivs inom sektorn. Risk- och sårbarhetsarbetet i sektorerna ska vara sammankopplat med arbetet för kontinuitetshantering.

Kommunens beredskapssamordnare har en samordnande roll i arbetet med den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen och en stödjande roll i arbetet med sektorsspecifika risk- och sårbarhetsanalyserna. Bland vissa verksamheter finns krav att genomföra verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyser, dessa utför verksamheterna i egen regi och sektorchef för verksamheten är ansvarig för dessa. De sektorspecifika samt de verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyserna används som underlag för den övergripande risk- och sårbarhetsanalysen.

Utöver de sektorspecifika risk- och sårbarhetsanalyserna baseras den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen på tidigare utförda analyser, underlag hämtat från samhällsviktig verksamhet inom det geografiska området samt underlag från genomförda övningar under mandatperioden. Risk- och sårbarhetsanalysen grundar sig även i analyser från andra regionala och nationella aktörer samt erfarenheter från inträffade samhällsstörningar.

I risk- och sårbarhetsarbetet utgör en del att identifiera samhällsviktig verksamhet och inkludera dessa i arbetet. Vidare ska kritiska beroenden som finns för att upprätthålla verksamheterna identifieras. Genom att sedan identifiera risker som utgör hot mot skyddsvärdena inom ramen för krisberedskap kopplas dessa till riskbilder och/ eller scenarier som sedan behandlas utifrån sannolikhet och konsekvens. Kommunens förmåga att motstå hoten utreds därefter. Utifrån riskanalysen identifieras sårbarheter och åtgärdsbehov i kommunens krisberedskap.

Resultatet av Risk- och sårbarhetsanalysen förankras i kommunledningen och rapporteras in till Länsstyrelsen.

4.1.2 Plan för extraordinär och allvarlig händelse

Kommuner ska, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur de ska hantera extraordinära händelser, enligt 2 kap. 1 § LEH.

Planen för extraordinär händelse fungerar som ett stöd för krisorganisationen som består av kommunens centrala ledning. Planen beskriver hur kommunen ska organisera sig under en extraordinär händelse och samhällsstörning. Krisledningsorganisationen ska vara tydligt förankrad i kommunen med tydligt utpekade roller och uppdrag. Planen syftar till att tydliggöra detta samt vilka uppgifter och arbetssätt som ska nyttjas vid hantering av en extraordinär händelse och samhällsstörning. De som ingår i den ordinarie krisledningsorganisationen ska känna till sina roller samt utbildas och övas i linje med sina tänkta uppgifter.

4.1.3 Geografiskt områdesansvar

Kommuner ska inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att enligt 2 kap. 7 § LEH:

- 1. olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,*
- 2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas och*
- 3. informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas*

Kommunens ambition med arbetet av det geografiska områdesansvaret är att stärka sin roll som inriktnings- och samordningsfunktion genom att i det förebyggande arbetet med krisberedskap inkludera och verka inom den ordinära organisationsstrukturen för samordning och använda sig av befintliga nätverk för offentliga och nationella aktörer, föreningsliv och näringsliv inom det geografiska området.

Kommunen ska ha tydliga strukturer för rollen som inriktnings- och samordningsfunktion samt utveckla en god förmåga att skapa en samlad lägesbild och informationsdelning med interna och externa aktörer. Myndigheter, organisationer och medborgare i kommunen ska informeras om kommunens arbete med civil beredskap och hur information och samverkan bedrivs vid en händelse. Nordmalings kommun ska utveckla ett strukturerat samarbete med frivilliga resurser.

4.1.4 Övning och utbildning

Kommuner ska ansvara för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid enligt 2 kap. 8 § LEH.

I Nordmalings kommun ska krisledningsnämnd och tjänstemannaledning utbildas och övas minst två gånger per. Målet med övningstillfällena är att de som ingår i den ordinarie krisledningsorganisationen ska känna till sina roller samt utbildas och övas i linje med sina tänkta uppgifter. Kommunen ska varje år genomföra och utvärdera dessa utbildningar och/ eller övningar.

Andra kompetenshöjande insatser ska genomföras inom civil beredskap där såväl politisk som tjänstemannaledning ska delta. I mån av tid strävar kommunen även mot att delta och medverka i övningar och utbildningar som organiseras av externa aktörer.

Planering för utbildningar och övningar för mandatperioden redovisas i kommunens Övnings- och utbildningsplan 2023-2026.

4.1.5 Rapportering

Kommuner ska hålla den myndighet som regeringen bestämmer informerad om vilka åtgärder som vidtagits enligt detta kapitel och hur åtgärderna påverkat krisberedskapen (2 kap. §9 LEH).

Kommunen ska vid en extraordinär händelse i fredstid ge den myndighet som regeringen bestämmer lägesrapporter och information om händelseutvecklingen, tillståndet och den förväntade utvecklingen samt om vidtagna och planerade åtgärder enligt 2 kap. 9 § LEH.

Kommunen rapporterar till Länsstyrelsen Västerbotten vilka åtgärder som vidtas gällande kommunens arbete med civil beredskap. Resultatet med arbetet av risk- och sårbarhetsanalysen, plan för extraordinär händelse, övnings- och utbildningsplan och förevarande program rapporteras in under mandatperiodens första år. Vidare för kommunen regelbunden kommunikation med Länsstyrelsen Västerbotten under resterande mandatperiod. Kommunen ska använda sig av säkra kommunikationskanaler vid hanterande av känslig information.

Vid extraordinär händelse och samhällsstörning strävar kommunen efter att i den mån det är möjligt rapportera genom samma kommunikationskanaler för att information ska behandlas på ett säkert sätt. Förrapportering av lägesrapporter använder kommunen i första hand webbaserade informationssystemet (WIS).

För att säkerställa att de kommunikationssystem som kommunen använder hanteras på ett säkert sätt ska dessa användas i samband med övning och utbildningstillfällen.

4.2 Civilt försvar

4.2.1 Kompetenshöjande åtgärder för totalförsvar

Kommunen ska vidta de förberedelser som behövs för verksamheten under höjd beredskap enligt 3 kap. 1 § LEH.

Kommunen ska ha förståelse för totalförsvar inom den politiska- och tjänstemannaorganisationen. Verksamheter med särskilda uppdrag eller funktioner i det civila försvaret omhändertas i sektorsspecifika planer. Arbetet med totalförsvar ska samordnas med andra offentliga och nationella aktörer inom det geografiska området.

4.2.2 Krigsorganisation och dess bemanning

Varje kommun och region ska ha de planer som behövs för verksamheten under höjd beredskap. Dessa ska innehålla uppgifter om den verksamhet som är avsedd att bedrivas under höjd beredskap. Av planerna ska också framgå krigsorganisationen, den personal som ska tjänstgöra i denna och vad som i övrigt behövs för att kommunen ska kunna höja sin beredskap och bedriva verksamheten under höjd beredskap enligt 4 § Förordning (2019:1053) om kommuner och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.

Kommunens arbete med civilt försvar ska ha sin utgångspunkt i krisberedskapsarbetet. I plan för höjd beredskap ska det framgå vilka uppdrag som förändras eller kvarstår samt hur verksamheter påverkas av arbetet med civilt försvar, samt hur krigsorganisationen ser ut och hur den ska bemannas.

4.2.3 Säkerhetsskydd

Säkerhetsskyddslagen gäller, enligt 1 kap. 1 § Säkerhetsskyddslag (2018:585), för den som till någon del bedriver verksamhet som är av betydelse för Sveriges säkerhet och avser skydd av säkerhetskänslig verksamhet mot spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten samt skydd i andra fall av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter.

Det förberedande arbetet inom det civila försvaret skapar behov av ett utökat och stärkt arbete med säkerhetsskydd⁵ därför ska kommunen ha en säkerhetsskyddschef, rutiner och materiel för att kunna hantera uppgifter som omfattas av sekretess och som rör Sveriges säkerhet utan att de röjs. Kommunen ska ha en etablerad process för säkerhetsskyddsanalys.

Kommunen ska fortsätta utveckla arbetet med informationssäkerhet för att bidra till ett heltäckande säkerhetsskydd.

5 Planerade åtgärder inom civil beredskap

Huvudområde	Inriktning	Mål
Ledning och samverkan	Organisation och styrning	Krisledningsorganisationen ska vara tydligt förankrad i kommunen med tydligt utpekade roller och uppdrag
		Utveckla processer för upphandling inom samhällsviktig verksamhet.
	Trygghetspunkter	Utveckla arbetet med trygghetspunkter
	Geografiskt områdesansvar	Ta fram strukturer och rutiner för kommunens arbete med inriktning och samordning

⁵ Sveriges Riksdag, Säkerhetsskyddslag (Hämtad 2023)

		<i>Ta fram struktur för hur kommunen arbetar med frivilliga resurser.</i>
		<i>Tillgängliggöra information för medborgare och aktörer gällande kommunens arbete med civil beredskap</i>
Kontinuitetshantering	Kontinuitetsplanering	<i>Kommunen ska kontinuitetsplanera för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet på tolerabel nivå</i>
	Nödvatten	<i>Tydliggöra förutsättningarna och ansvarsfördelningen för nödvattenförsörjning</i>
	Energiberedskap	<i>Utvärdera och planera för reservkraft i prioriterad samhällsviktig verksamhet</i>
	Försörjningsberedskap	<i>Skapa en övergripande inriktning för försörjningsberedskap</i>
	Informationssäkerhet	<i>Implementera modell för systematiskt informationssäkerhetsarbete</i>
Civilt försvar	Höjd beredskap	<i>Upprätta plan för höjd beredskap</i>
	Höjd beredskap	<i>Utveckla krigsorganisation och dess bemanning</i>
	Säkerhetsskydd	<i>Utveckla processen för säkerhetsskyddsanalys</i>

6 Referenser

Förlängd och justerad överenskommelse för kommunernas krisberedskap 2023. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Sveriges kommuner och regioner.

[Gällande regler inom Krisberedskap och informationssäkerhet \(msb.se\)](#), [Gällande regler inom Civilt försvar \(msb.se\)](#). Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Uppdaterad 2023.

Nordmalings kommun, Plan för extraordinär händelse 2023-2026.

Nordmalings kommun, Reglemente för kommunstyrelsen 2023-06-26.

Sveriges Riksdag. https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/sakerhetsskyddslag-2018585_sfs-2018-585/#K1 Hämtad 2023-11-06

[Uppgifter och stöd till kommuner enligt överenskommelser \(msb.se\)](#). Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Uppdaterad 2023

Överenskommelse för kommunernas arbete med civilt försvar 2023. 2023. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Sveriges kommuner och regioner.